

Світлана ЗАБУРСЬКА

слухачка магістратури за спеціальністю
«Менеджмент організацій і адміністрування»
(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту
та публічного управління Сковчиляс С.М.)

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Інвестиції на підприємствах сьогодні є головним інструментом здійснення їх структурної перебудови й основою інноваційного розвитку та науково-технічного прогресу. Дефіцит інвестиційних ресурсів в економіці України призвів до спаду промислового виробництва. У джерелах фінансування інвестиційної діяльності промислових підприємств найбільшу частку займають прибуток і амортизація. При цьому значні обсяги прибутку формуються та використовуються переважно в експортоорієнтованих галузях промисловості, тоді як підприємства, що орієнтовані на внутрішній попит, позбавлені можливості відновлювати зношені засоби та здійснювати технічний прогрес.

На сьогодні інвестиційна привабливість багатьох вітчизняних підприємств перебуває на низькому рівні, а інвестори розглядають вкладення у підприємства як високоризиковані. Через нерозвиненість вітчизняного фондового ринку його інвестиційний капітал мало доступний підприємствам. Кредитування підприємств з боку банків стримується високими ризиками вкладень у реальний сектор економіки. Отже, механізм нагромадження коштів на рівні підприємств працює надзвичайно неефективно.

Для України характерна низька залежність інвестиційної активності підприємств від макроекономічних факторів управління. Правове та економічне регулювання інвестиційної діяльності, що застосовується державою, не дає належної віддачі. Менеджмент підприємств, орієнтований переважно на короткострокові та вузькі цілі, не вирішує стратегічних завдань розвитку бізнесу щодо управління привабливістю підприємств для інвесторів.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства з позицій інвестора є мірою доцільності вкладення коштів у це підприємство; оцінювання здійснюється при виборі кращих з порівнюваних об'єктів вкладення з позиції певної групи інвесторів.

Для того, щоб здійснити свій вибір, інвестор, незалежно від специфіки властивих йому переваг, має спиратися на методику, що дає

зможу: 1) одержати кількісну оцінку привабливості вкладень у той чи інший об'єкт; 2) порівнювати рівень прибутковості і ризику вкладення; 3) порівнювати результати альтернативних вкладень; 4) мати можливість одержати необхідні дані для формування оціночних характеристик. До системи оціночних характеристик і відповідних показників інвестиційної привабливості підприємства пропонується застосовувати такі вимоги:

- характеристики варто згрупувати за ознаками відображення в них найбільш важливих критеріїв вибору інвесторів – ризику та прибутковості;

- система характеристик оцінки інвестиційної привабливості має визначати, з одного боку, позиції даного підприємства на ринку, з іншого боку, його внутрішнє середовище, що дає змогу інвестору всебічно оцінити стан підприємства та динаміку його змін;

- для оцінки інвестиційної привабливості підприємства необхідні не тільки поточні, а й перспективні показники, що мають суттєве значення для інвестора. Дійсно, прибутковість інвестора – власника акції може бути встановлена через відношення дивіденду, виплаченого в поточному періоді, до ринкової вартості цієї акції. Однак врахування ризику вимагає оцінки не тільки поточних доходів інвестора, а й і перспективних. Звідси виходить, що інформація, яка використовується в оцінці інвестиційної привабливості, має включати різні показники і враховувати часовий аспект, тобто містити дані говорити про минулі, теперішні та майбутні періоди часу:

- показники мають бути достовірними, їх кількість достатньою та не надмірною;

- незважаючи на різноспрямованість динаміки окремих показників, система їх оцінки повинна подавати інформацію для однозначного тлумачення про характеристики інвестиційної привабливості;

- показники для характеристики об'єктів дослідження мають бути властивими (валідними) для об'єкта та відображати істотний аспект його діяльності. Вони мають бути взаємозалежними з іншими показниками, але не повинні дублювати їх;

- показники мають володіти ознаками порівнянності з ідентичними показниками аналогічних об'єктів. При обчисленні показника за ряд років необхідно переконатися в порівнянності одержуваних результатів, що може не дотримуватися при зміні методів їх формування.

Перелічені характеристики для забезпечення об'єктивності судження за ними про інвестиційну привабливість підприємства мають бути виражені конкретними показниками, які, у свою чергу, повинні бути виміряні, а інформація про них доступна для зацікавлених осіб.